Ervaringsdeskundigheid inzetten in de GGZ & Verslavingszorg?

VAD-studiedag 29/9/2022

Herstel of ‘recovery’ als centraal concept

- “Een intens, uniek, persoonlijk proces van verandering in iemands houding, waarden, doelen, vaardigheden en rollen.
- Het is een manier van leven, om een leven te leiden dat voldoening geeft, dat hoopvol is, en een bijdrage levert aan de samenleving, ondanks de beperkingen die de ziekte met zich meebrengt.
- Herstellen is het ontgroeien van de catastrofale gevolgen van de ziekte en de ontwikkeling van een nieuwe betekenis en een nieuw doel in iemands leven
- Herstel impliceert de ontwikkeling van nieuwe betekenissen en doelen in het leven, een groeien over de grenzen van de ziekte.”

- Anthony (1993)

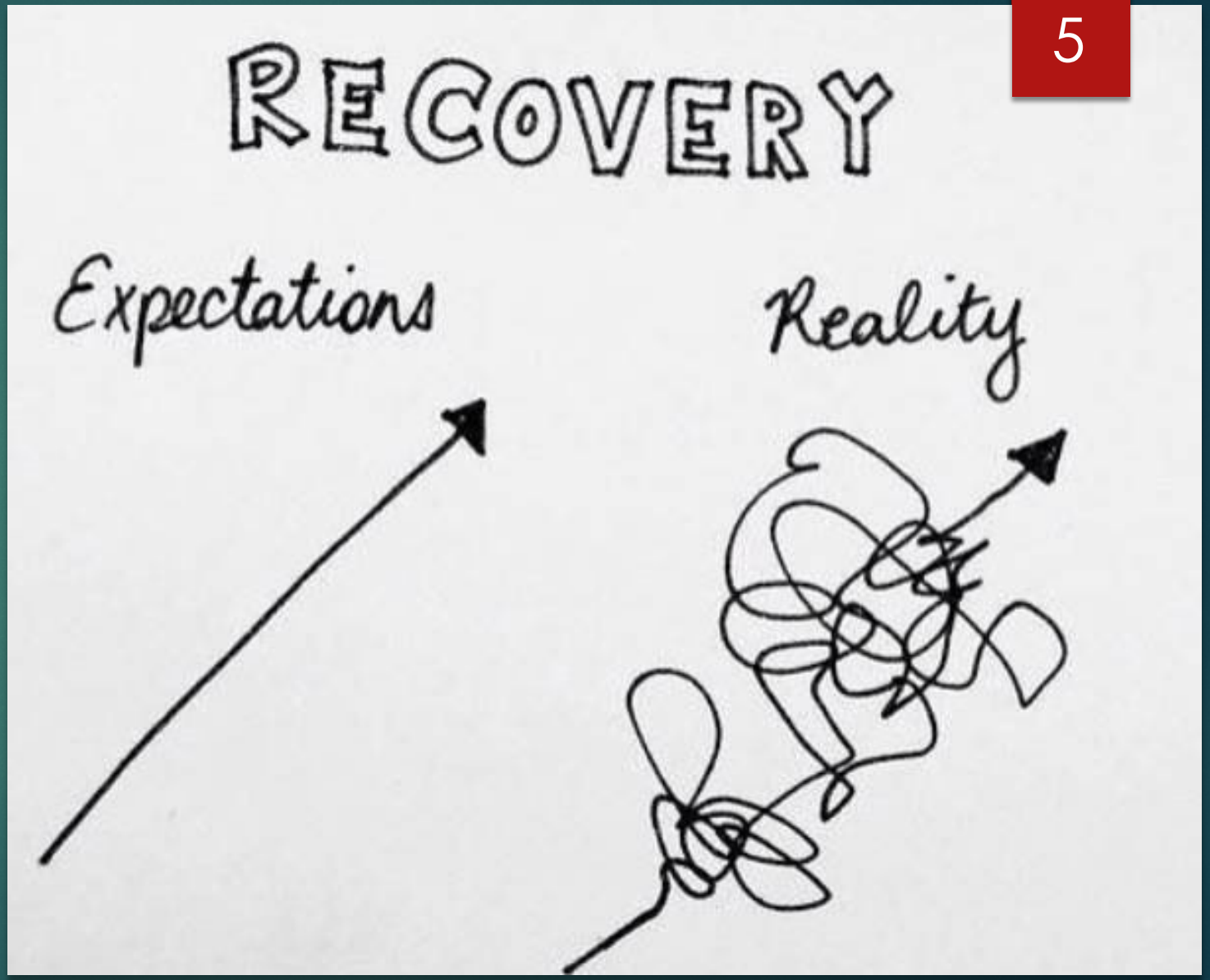
" Ik voelde me voor het eerst gehoord"

" De gesprekken gingen niet steeds over mijn ziekte en diagnose maar ook over hoe ik mijn toekomst zag, welke dromen ik nog had,.."

" Mijn hulpverlener vertelde me over zijn kwetsbaarheid, dat was een bijzonder moment"

" Ik ontdekte door de vele gesprekken dat ik het waard was, mijn kwaliteiten en talenten stonden

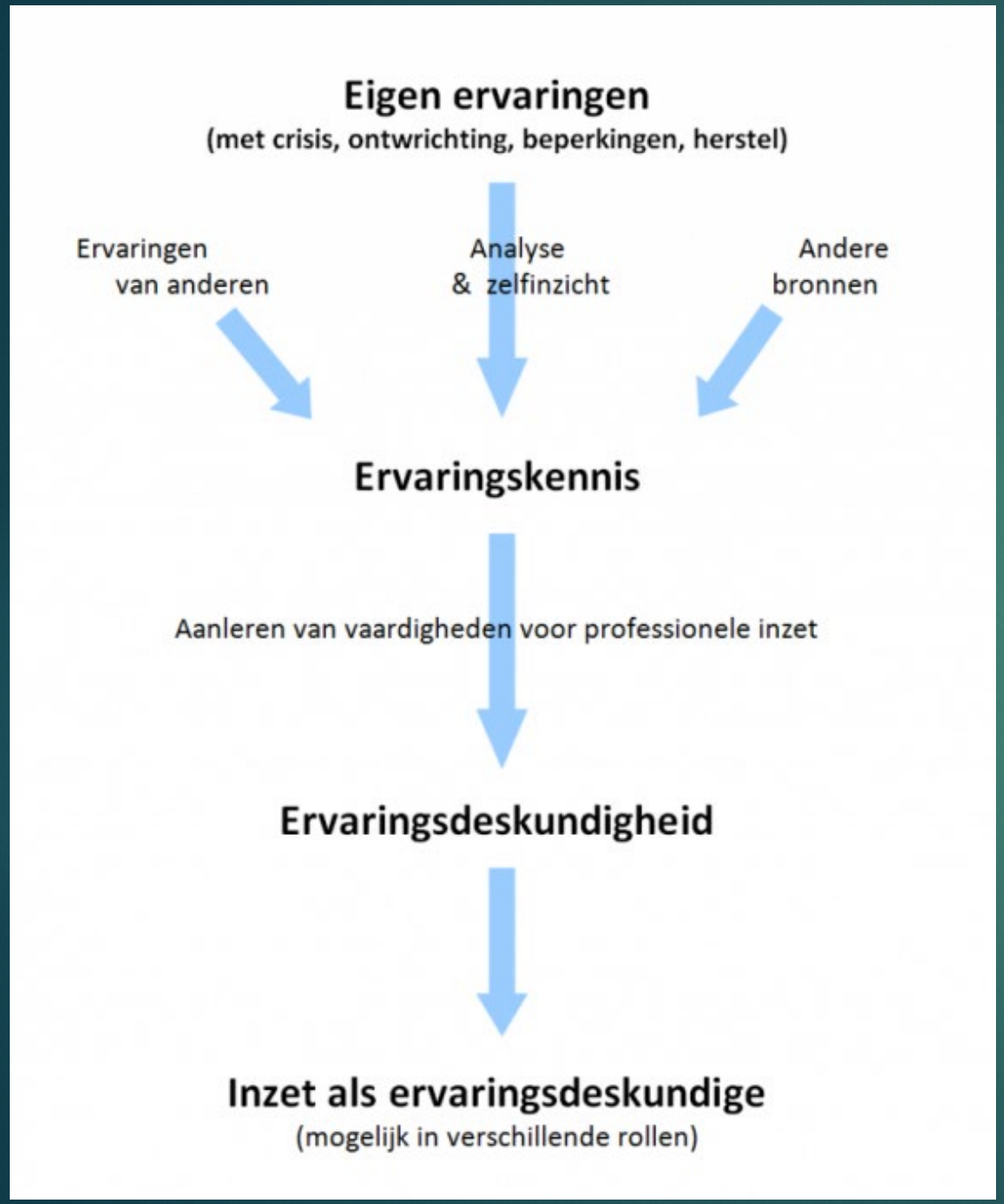
" Toen ik een uitschuiver maakte nam ik Jos die werkzaam was als vrijwilliger meteen in vertrouwen. Ook al wist ik dat hij het team daarna zou inlichten"

Van ervaring naar ervaringskennis tot ervaringsdeskundigheid

- Ervaringsdeskundigen of ervaringswerkers vormen een essentieel onderdeel van herstelondersteunende zorg

  - Mensen die o.b.v. hun eigen ervaringen en die van anderen ervaringsdeskundigheid hebben ontwikkeld.
  - Ervaring met een psychische aandoening of een andere ontwrichting bv. verslavingsproblematiek en met (ggz)hulpverlening kan, behalve leed, ook kennis en inzicht opleveren.
  - Deze deskundigheid omvat de kennis en vaardigheid om de ervaringskennis adequaat in te kunnen zetten.

Verschillende rollen van Ervaringsdeskundigen

- een beeldvormer
- een hoopverlener
- een krachtverlener
- een groepsondersteuner
- een bruggenbouwer
- een wegwijzer/gids
- een vertegenwoordiger
- een innovator

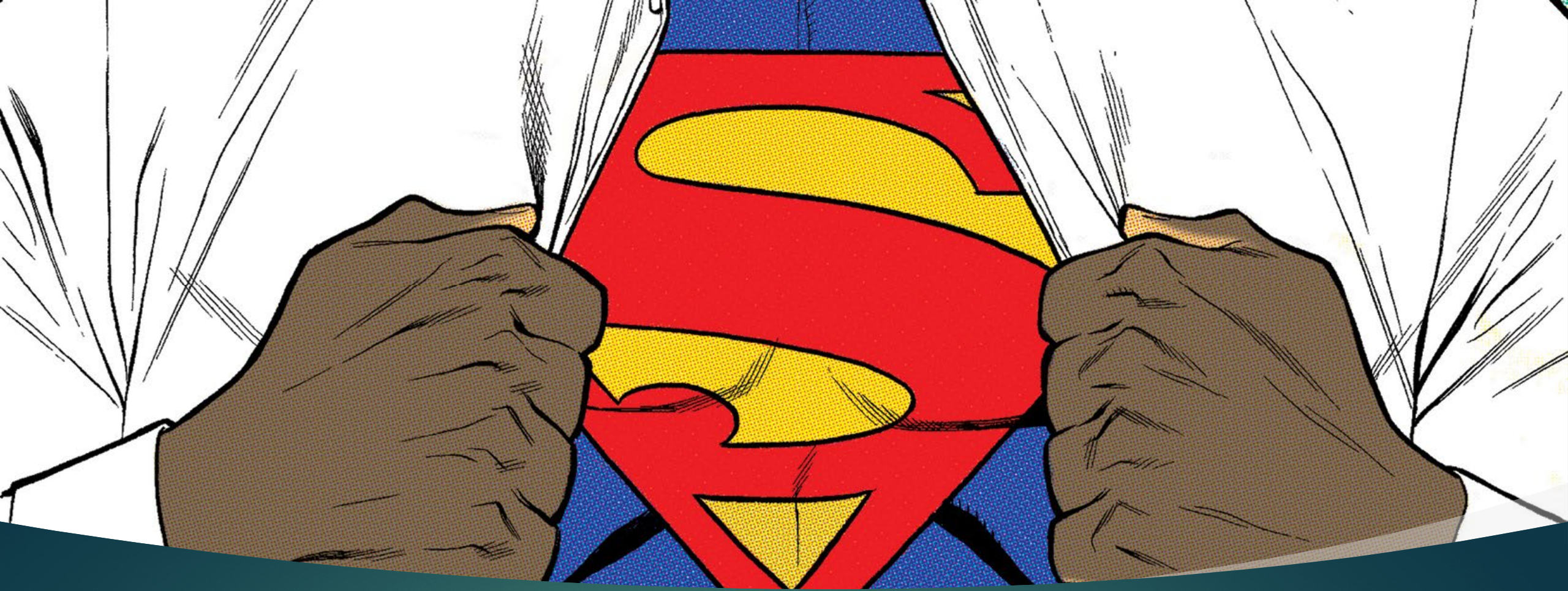
De opdrachten van ervaringsdeskundigen op 3 niveaus

- Op **MICRONIVEAU**
  - Omvatten hoofdzakelijk rechtstreekse hulpverlening
- Op **MESONIVEAU**
  - Terugkoppeling en waar mogelijk verbeteracties mee ondersteunen
  - Kritische reflectie en discussie over het functioneren m.b.t. regels, procedures, routines,…
- Op **MACRONIVEAU**
  - Deelname beleid o.a. werk-denkgroepen, beleidsvergaderingen,..

Inschakelen van ervaringsdeskundigen

- Als **VRIJWILLIGER**
- Als **WERKNEMER**
- Als **ZELFSTANDIGE**

allemaal even waardevol en toepasbaar afhankelijk van de functieomschrijving, de voorziening en de ervaringsdeskundige zelf!

SUPERHELDEN GEZOCHT

Voorbeeld Vacature

Hoe ziet je dag eruit?

Momenteel zijn we op zoek naar een ervaringsdeskundige. Een ervaringsdeskundige is iemand die voor zijn/haar psychische kwetsbaarheid steun heeft gezocht in de geestelijke gezondheidszorg. Na een proces van vorming, wil deze ervaringsdeskundige zijn/haar ervaringen gebruiken om anderen te helpen met hun herstel. We bieden je de kans om een nieuwe rol mee uit te bouwen en van betekenis te zijn voor de cliënten en de organisatie. We zullen je daarbij ondersteunen in je professionele ontwikkeling. We bieden een deeltijds contract (19u/week) voor de periode van één jaar (met kans tot een contract van onbepaalde duur). Het loon is op graduaatsniveau en je kan genieten van alle medewerkersvoordelen.

Wie zoeken we?

Een ervaringswerker kan verschillende rollen en/of taken op zich nemen. Als betaald ervaringswerker, verwachten we dat je een aantal van deze rollen kan combineren. Hierbij denken we zeker aan: ondersteunen van zelfhulp bij herstelactiviteiten en herstelprocessen van individuen en groepen (zowel vanuit een centrale aanloopplek als vanuit de integratie op een aantal afdelingen). coachen van collega-ervaringsdeskundigen. actief meewerken aan de deskundigheidsbevordering over herstel, empowerment en ervaringskennis. beleidsverantwoordelijken adviseren bij het verder inrichten van herstelondersteunende zorg. ontwikkelen van anti-stigma activiteiten. samenwerken met reguliere begeleiders en behandelaars en hierdoor komen tot nog meer aandacht voor het persoonlijk herstelproces. We zoeken iemand die: Eigen ervaring heeft met psychische kwetsbaarheid en zich momenteel bevindt in een vergevorderd stadium in persoonlijk herstel en zelfregie. Die de eigen ervaringen via opleiding heeft omgezet tot ervaringsdeskundigheid. En bij voorkeur de opleiding "ervaringsdeskundige in de GGZ en/of verslavingszorg" heeft gevolgd (of bezig is). Samen met professionele behandelaars en beleidsverantwoordelijken de kwaliteit van de zorg verder wil verbeteren. Hierbij heeft de ervaringsdeskundige een bijzondere aandacht voor het perspectief van de patiënt en zijn naasten én voor de herstelvisie. Actief wil meedenken om de nieuwe rol, samen met de ervaringswerkers in een vrijwilligersstatuut, verder uit te werken. Constructief samenwerkt met collega-ervaringswerkers en andere disciplines met oog voor de wederzijdse aanvulling/versterking. De doelgroep adviseren en sensibiliseren over maatschappelijke thema's

Wat krijg je van ons?

Tewerkstellingspercentage: 50% Contract: Tijdelijk contract 1 jaar (met kans op contract van onbepaalde duur) Weddeschaal: Conform de ziekenhuisbarema's, niveau graduaat Een zeer boeiende job in een enthousiast team met ruimte voor ontwikkelingsmogelijkheden Een correcte verloning en heel wat extralegale voordelen maaltijdcheques, gratis hospitalisatieverzekering, attentiebeleid, ...)

VASTSTELLINGEN / KNELPUNTEN

- Weinig betaalde jobs of halftijdse contracten van bepaalde duur
- Sommige voorzieningen hebben nog onvoldoende expertise om ED te begeleiden en te ondersteunen
- Toestemming adviserend geneesheer ziekenfonds bij gedeeltelijke werkhervatting (ook voor zelfstandigen)
  opleiding tot ervaringsdeskundige afbreken omwille van werkonzekerheid
- Meldingsplicht bij ziekenfonds voor ervaringsdeskundige vrijwilligers die werkloosheids- of ziekte/ invaliditeitsuitkering krijgen
- Te enge benadering van re-integratie (stap naar betaald werk te snel- tussenstap met evenwicht tussen werk, privé en gezondheid)

VASTSTELLINGEN / KNELPUNTEN

- Inschakelen van ervaringsdeskundigen vergt een ommezwaai, is wennen voor organisaties
- Ervaringsdeskundigen komen uit een patiëntenrol en moeten samenwerken met artsen, professionals, sociaal werkers allerhande
- Ervaringskennis, ervaringsdeskundigheid maken momenteel nog onvoldoende deel uit van hoe en waarover we kennis ontwikkelen, zowel in het werkveld als in onderzoek.

Uitwisselen van ‘good practices’

ERVARINGSDESKUNDIGHEID
ONDERSTEUNEN
Inloopmobiel
Vrijwilligerswerk
INFORMEREN
INLOOPHUIS
lotgenoten
ZINVOL
luisteren
delen
vrijwillig
SAMENWERKEN
HERSTELGERICHT
TELEFOONGESPREK
lotgenotencontact
chathulp
ervaring
GESPREKKEN
motiverend
Inloophuis
steun
moed
ondersteunen
adviseren
hoop
praten
website
forum
overleg
RESPECT
MOTIVATIE
DOORVERWIJZEN
sensibiliseren
ervaringsdeskundigheid
VERHALEN
WEBSITE
LOTGENOTEN
LOTGENOTENCONTACT
INLOOPMOBIEL
DELEN
HOOP
LUISTEREN
OVERLEG

Als ervaringswerker aan de slag

- Zorggroep Sint-Kamillus te Bierbeek (2015-2021)
- Heden: PZ Sint-Alexius in Grimbergen

uitwerking verplichte opleiding Herstelgerichte zorg voor alle medewerkers - in duo met een hulpverlener

lid van verschillende werkgroepen op directieniveau

gestart met herstelgroep op afdeling, uitgegroeid naar een inloophuis

binnen het ziekenhuis te Grimbergen herstelgerichte zorg implementeren

Als ervaringswerker aan de slag

Opstart zelfhulpgroep gokken Vlaams-Brabant (sinds maart 2019)

Herstel-en krachtcoach,
ED gokverslaving in bijberoep

Proficiat VAD

- Dirk De Troy
- www.2KRACHT.be
- dirkdetroy@2kracht.be
- 0468/20 31 07